

Zeer Geheim

MINISTERRAAD

Ex.nr. 29

Nr. 4345

Notulen van de vergadering
gehouden op vrijdag 26 januari 1968 in de Trêveszaal
aangevangen 's morgens om tien uur en 's middags
voortgezet

Aanwezig: de minister-president De Jong en de ministers
De Block, Klompé, Luns (punt 4c ged., 4e, 4k t/m 4q),
Polak, Roolvink, Schut, Den Toom (punt 1 t/m 4q),
Udink, Veringa (1 t/m 6, 8 t/m 11) en Witteveen
(Afwezig zijn de ministers Bakker, Beernink en
Lardinois)

Voorts zijn aanwezig de staatssecretarissen
Grapperhaus (punt 8), Keyzer, De Koster en
Van Veen

Wvd.secretaris: mr. J.P.M.H. Merckelbach

1. Notulen

1 a. Wijzigingen van de notulen van de vergadering van 3 januari 1968

Blz. 3. Vierde volledige alinea, regel 7. De woorden:
"verstandig zou zijn." worden vervangen door:
toch nader bekeken zou moeten worden.

Blz. 4. Derde volledige alinea, regel 7. De woorden:
"Dit zal" worden vervangen door: De thans
getroffen maatregelen zullen

Blz. 14. Eerste volledige alinea, laatste regel.
"investeringskosten." wordt vervangen door:
exploitatiekosten.

Blz. 15. Eerste...

- 2°. De kwestie van de uitwijzing en in dit verband de vraag wat onder "illegaal verblijf in Suriname" moet worden verstaan.
- 3°. De door premier Pengel aangekondigde maatregelen tot verdediging van het omstreden gebied.
- 4°. De door premier Pengel als prealabele voorwaarde voor onderhandelingen gestelde terugtrekking van de Guyanese politietroepen, mede in verband met het feit dat thans ook Surinamers in het omstreden gebied verblijven.
- 5°. Het verzoek aan premier Pengel voor nader overleg naar Nederland te komen.

De raad kan zich hiermee verenigen.

4 e. Toetreding van Groot-Brittannië tot de EEG (Zie notulen m.r. 19 januari 1968, punt 4a)

Minister Luns is van oordeel dat de discussie over de kwesties rond de Britse toetreding zich thans kan beperken tot de vraag of Nederland al dan niet op uitstel van de vergadering van de technologische commissie van de EEG moet aansturen. Tijdens het overleg met de Benelux-partners in Luxemburg heeft spreker als zijn persoonlijke mening naar voren gebracht dat de EEG-studies met betrekking tot de technologie moeilijk kunnen doorgaan indien de Vijf of de Vier of de Benelux besluiten een technologische overeenkomst met Groot-Brittannië aan te gaan. Spreker wijst erop dat de Britten een technologische samenwerking met de Vijf prefereren en hun standpunt met betrekking tot een technologische samenwerking met de Zes hebben voorbehouden. Premier Vanden Boeynants heeft persoonlijk veel belangstelling voor de technologische samenwerking tussen de Zes. Spreker is van oordeel dat het laten doorgaan van het technologisch gesprek tussen de Zes op 30 januari prejudicieert op een mogelijke samenwerking tussen Groot-Brittannië en de Vijf. Hij heeft de indruk dat minister Harmel erkentelijk zal zijn als wij op uitstel aansturen, omdat hij dan niet in conflict hoeft te komen met premier Vanden Boeynants. Ook minister Van Elslande is het volledig met spreker eens. De Belgische ministerraad zal over deze zaak vandaag een beslissing nemen. Spreker wijst erop dat hij de voordelen van politieke- en technologische samenwerking met het Verenigd Koninkrijk voortdurend afweegt tegen mogelijke schade voor specifieke Nederlandse belangen. Indien een technologische samenwerking met Groot-Brittannië niet tot werkelijke reële resultaten zal leiden zal spreker van deze mogelijkheid afzien en wederom het accent leggen op de technologische

samenwerking ...

samenwerking binnen de Zes. Hij zal minister Brown hier in de loop van de volgende week op wijzen. Teneinde echter niet vooruit te lopen op een beslissing over samenwerking met Engeland zou spreker de bespreking van de technologische commissie van de EEG willen uitstellen. Minister De Block merkt op dat minister Harmel er in Luxemburg op heeft gewezen dat de terms of reference van de technologische commissie van de EEG in de deelname van andere landen, dus ook van het Verenigd Koninkrijk, voorzien. Spreker is ervan overtuigd dat de onderwerpen die in de werkgroep ter sprake komen zich niet lenen voor nader onderzoek tussen de Zes en het Verenigd Koninkrijk. Minister Luns wijst erop dat de technologische samenwerking niet valt onder het EEG-verdrag en dat de Europese Commissie derhalve geen rol behoeft te spelen.

Minister De Block merkt op dat de vorige maal sprake was van een vergadering in EEG-verband, waarbij de commissie aanwezig moet zijn. Spreker acht de Britse voorkeur voor samenwerking met de Vijf niet relevant nu vastligt dat de Zes op technologisch terrein met de Britten kunnen samenwerken. Spreker wijst er voorts op dat de technologische commissie nadere afspraken zal maken over de opzet van een computerprogramma, waar grote Nederlandse industriële belangen mee gemoeid zijn. Als de EEG, zonder Nederland, met dit project doorgaat kunnen onze belangen ernstig worden geschaad. Minister Klompé merkt op dat Nederland door deel te nemen aan het technologisch gesprek binnen de Zes, terzake van de Britse toetreding een flinke troef uit handen geeft. Als de Zes op technologisch gebied tot concrete resultaten komen zal Nederland echter moeilijk kunnen achterblijven. Minister Veringa is het zakelijk met minister De Block eens. Spreker heeft echter de indruk dat hierbij een politieke beslissing voorop staat. Indien wij ook op dit terrein de mogelijkheid van samenwerking met het Verenigd Koninkrijk laten vallen, blijft er van ons standpunt weinig meer over. Spreker vraagt zich voorts af of een technologische samenwerking met het Verenigd Koninkrijk voor ons niet voordeliger is dan een samenwerking met Frankrijk. Minister Witteveen is het met minister De Block eens dat de EEG, niet zonder Nederland, een computerprogramma moet uitwerken; dit is overigens een rede temeer om te zorgen dat de vergadering van de technologische commissie wordt uitgesteld.

De minister-president is van oordeel dat in dit stadium de politieke argumenten toch de doorslag moeten geven. Indien later blijkt dat wij ons op een verkeerd spoor bevinden kunnen wij hiervan altijd nog terugkomen. Minister De Block wijst erop dat de Vijf zonder Nederland, het technologisch gesprek zullen voortzetten, ten laste van de Nederlandse industrie. Een eventuele technologische samenwerking van het Verenigd Koninkrijk met Nederland alleen acht spreker irreëel. De raad besluit na enige verdere discussie aan te sturen op uitstel van de vergadering van de technologische commissie van de EEG.

Minister Witteveen ...

→ Kan Nederland op dat moment er zich niet meer uit losmaken.

Minister Witteveen heeft vernomen dat minister Luns niet bereid is zijn Westduitse collega Brandt te ontmoeten voor een gesprek over de Duitse "Denkmodelle". Minister Luns antwoordt dat hij minister Brandt dinsdagochtend zal ontmoeten. De opmerking van minister Witteveen houdt verband met een suggestie van de Nederlandse ambassadeur in Bonn voor een nader gesprek tussen spreker en zijn Duitse ambtgenoot. In verband met zijn overbelaste agenda kon spreker vooralsnog niet op deze suggestie ingaan. Spreker is overigens bereid een apart gesprek met minister Brandt te arrangeren.

4 f. Amerikaanse maatregelen tot sanering van de betalingsbalans
(Zie notulen m.r. 19 januari 1968, punt 4b)

Minister De Block deelt mede dat in Luxemburg is afgesproken dat de drie Beneluxlanden elk afzonderlijk de regering van de Verenigde Staten zullen wijzen op het discriminatoire karakter van de voorgenomen maatregelen tot sanering van de Amerikaanse betalingsbalans. Staatssecretaris De Koster deelt mede dat de Amerikaanse regering voornemens is de mogelijkheid van consultatie met de Europese Commissie over de invoering van de BTW te benutten. Spreker is van oordeel dat dit gesprek uitsluitend een informatief karakter kan hebben. Eventuele onderhandelingen dienen niet door de Europese Commissie maar in het kader van de GATT te worden gevoerd. Spreker stelt voor de Europese Commissie hierop te wijzen en een Nederlandse waarnemer de consultaties te laten bijwonen. De raad kan zich hiermee verenigen.

4 g. Bezoek van de waarnemend president van Indonesië (Zie notulen m.r. 19 januari 1968, punt 4a)

De minister-president vraagt of in het programma voor het bezoek van generaal Soeharto nog ruimte is voor specifieke wensen van bepaalde departementen. Staatssecretaris De Koster deelt mede dat generaal Soeharto een bezoek aan Philips zal brengen. Minister Veringa stelt voor dit bezoek te combineren met een bezoek aan de Technische Hogeschool in Eindhoven. Staatssecretaris Keyzer doet de suggestie generaal Soeharto de fabriek van Fokker te laten bezoeken. Staatssecretaris De Koster deelt mede dat vele industriëen suggesties aan Buitenlandse Zaken hebben gedaan. De minister-president stelt voor dat het programma van het bezoek van generaal Soeharto zal worden vastgesteld in overleg met Economische Zaken. De raad besluit aldus.

4 h. Hulpverlening ...